

BÁCSMEGYEI FÜGGETLENSÉG

A BACS-BODROG VÁRMEGYEI ÉS A ZOMBORI FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ÁR: Egész évre 10 kor., féltre 5 kor.,
negyedévre 3 kor. — Néptanítók részére: Egész évre
kor., féltre 4 kor. — Egyes szám ára 10 fillér.
Megjelenik: vasárnap és csütörtökön.

Felelős szerkesztő:
Dr. JOVÁNOVITS JÓZSEF.
Laptulajdonos a „Zombori Függetlenségi Párt.”

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Erzsébet-körút 13. sz.
hová a lapot illető közlemények és az előfizetések küldendők. — Kéziratokat a szerkesztőség nem ad vissza.
Szerkesztőség és kiadóhivatal telefonszáma: 76.

Hol az igazság?

Zombor, február 10.

Az adóreformot általánosságban elfogadta a t. Ház s már át is tért a törvényjavaslatok részletes tárgyalására.

Az általános vita során kétségen felül kiderült az, hogy a javaslatok — hiába ágáltak ellene előzetesen is, meg tárgyalás közben is a maguk felé hajló kezű szentek, hiába zudultak fel az önös érdekeiket védő kategóriák — az általánosság igényeinek teljes mértékben megfelelnek, alkalmasak a közmegegyezés felkeltésére és méltók arra, hogy ennek a kormánynak kihatásában legnagyobb jelentőségű és a nemzeti jólét megalapozását célzó intézményei között egyik legelső helyet foglalják el.

Az általános vita során sikra szállott pro és kontra ennek a kérdésnek minden szakismerettel bíró, vagy a különböző érdekelttség által erre kijelölt embere. A felszólalásokból evidenter tünt ki az, hogy mindaz, amit a javaslatok ellen felhozhatnak, egytől-egyig egyoldalú túlzás és hogy az adóreform törvényjavaslatai mindenütt szem előtt tartják az arányosság, a méltányosság és az igazság szempontjait.

Azok az érvek, amelyekkel a miniszterelnök összevonta a felszólalások során elhangzott kifogásokat, mindmegannyi támasza volt egy jól átgondolt, magasabb nézőpontról kiinduló és minden részletében evvel harmonizáló adópolitika nagyfontosságú és sikerült alkotásának. Kitünt az, hogy a miniszterelnök javaslatai az ország anyagi megerősödésének szolgálatában olyan szerepre hivatják, amelyek anélkül, hogy az állam pénzügyi egyensúlyát megbolygatnák, hatal-

mas fejlesztőjévé fognak válni a polgárok jólétének.

A részletes vita során első gyanánt az a javaslat került napirendre, amely a földadó kataszter kiigazításáról szól. Valószínű, sőt természetes is, hogy az ilyen fontossággal bíró javaslatok tárgyalása részleteiben is huzamosabb időt fog igénybe venni, valószínű az is, hogy az általános vita szónokai a részletek tárgyalása alkalmával is sorra fognak szállani az általuk képviselt vélt, vagy valódi érdekek védelmére.

Aki azonban ismeri e javaslatokat s aki elfogulatlan szemmel és összesség érdekeinek, valamint magasabb államgazdasági tekinteteknek szempontjából nézi azokat, az előtt kétségtelen, hogy a részleteket is olyan közmegegyezést keltő eredménnyel fogja letárgyalni a Ház, mint ahogyan az adóreform általános tárgyalása megtörtént.

Zombor, február 10.

Vármegyei közgyűlés. Bács-Bodrog vármegye törvényhatósági bizottsága február 20-án Zomborban a megyei székház dísztermében rendkívüli közgyűlést tart.

Bácskai küldöttség Darányi miniszternél. Tiszakálmánfalva község képviselőtestülete a múlt hó 12-én Darányi Ignác földmivelésügyi minisztert díszpolgárává választotta. A díszpolgári oklevelet folyó hó 12-én fogja egy harminc tagból álló küldöttség Városi Mihály községi jegyző vezetése alatt a miniszternek Budapesten átnyújtani.

Hangverseny az olaszokért.

Az a nagyarányú mozgalom, amelyet *Fernbach* Károly főispán a földrengés által sújtott messinaiak felségélyezésére indított, mindjobban kiesücsösödik abban a hangversenyben, amelynek rendezésére a főispán az összes dalárdákat felkérte.

A dalárdák elnökeinek, jobbára azonban a karmesterek által megtartott értekezletből folyólag az előmunkálatok megtételével *Tomesányi* Aladár kaszinó egyesületi és *Szántó* Károly iparosdalárdai karmesterek bizattak meg.

A két karmester nemes buzgalommal és lelkiismeretességgel végzi a teendőket, aminek bizonyítéka, hogy az összes dalárdák már holnap meg fogják kapni a betanulandó férfikarok hangjegyeit. A cigányzenekarok közül eddig közreműködésre *Sárközy* Kálmán zenekara jelentkezett, de úgy értesültünk, hogy úgy *Köblöczky* Andris, mint *Sipos* Ferkó zenekara is résztvesz. A hangverseny I. sorozata immár nagyjából össze van állítva, s a legközelebbi karmesteri tanácskozás fog esetleg a sorrenden módosítani. Az I-es sorozat *Messina* romjainál játszódik le.

A színpadon lesznek elhelyezve az összes közreműködő dalárdák tagjai és pedig középen hátul az egyesített cigányzenekarok 24—26 ember, előttük áll a zongora, amelytől jobbra a gör. kel. szerb egyházi és iparos dalárdák, balról a gör. kel. szerb polgári és kaszinóegyesületi dalárdák tagjai félkörben fognak felállani. A függöny csak az első sorozat leéneklése után fog leeresztetni, miközben 10 perces szünet lesz. A második sorozat már a felépített *Messina* városában játszódik le a háttérben a csendesen pihenő tengerrel.

Az I-es sorozat műsora:

1. Potpourri: Játszák az egyesített cigányzenekarok *Köblöczky* Andris, *Sárközy* Kálmán és *Sipos* Ferkó vezetése mellett.

2. Mascagni: *Siciliana*, a Cavaleria Rusticánából, éneklé *Hrabovszky* István az iparosdalárda tagja, kíséri az egyesült cigányzenekar.

3. F. Pauló Tosti: *Laj Serenata*. Éneklé *Lukics* Dobrilla. Zongorán kíséri *Kovaics* Bojana a szerb egyházi dalárda tagjai.

4. a) M. Chiesa: *Jo tameró mi ripitea* (Cante popolare.)

b) I. Carl: *La mia perla* (Chansonetta Fiumana) Éneklé az egyesített magyar és szerb dalárdák férfikarai.

5. F. Paulo Totti: *Vorrei Morire!* Éneklé *Rács* Sománé, zongorán kíséri özv. *Wolf* Vendelné.

6. M. Chiesa: *Vieni, vieni a la Barchetta* (Celebre cante popolare). Oboán előadja *Glöckner* Károly, zongorán kíséri *Tomesányi* Aladár.

7. A. de Re: *Casa nostra* (Chansonetta popolare Fiumana). Bariton szólót éneklé *Czevits* György, az egyesített dalárdák vegyeskari kíséretével.

8. E. Curtis: *Sorrentói serenád*. Éneklé *Bárdos* Ármin, az egyesített cigányzenekarok kísérete mellett.

A II-ik sorozat fogja felölelni A Pestalozza: *Ciribiribin dalkeringőjét*, Gaetani Donizetti *Lucretia Borgiából* (Il segreto per esser felice) duettjét női karral, amit *Tunner* Nándor kísér zongorán; *Travnyik* Béla és *Blumenthal* Károly négykezes zongorajátékát; *Falchetto* Ettore mesteri mandolin játékát; *Hrabovszky* és *Bárdos* duettjét, *Major* József, *Czevits* György énekreszeit, a szerb dalárdából kijelölendő alt szólóit stb. — A részletes összeállított műsort legközelebb közölni fogjuk.

Az eddig ismertett részről is megállapíthatja közönségünk, hogy ily nagysza

básu és művészi magaslaton álló műsorban Zomborban még nem volt és hamarosan nem is lesz alkalma gyönyörködni.

Olvasóinkat tájékoztatni fogjuk a továbbiakról.

Előfizetési felhívás.

Február hó elsejével lapunkra új előfizetést nyitottunk.

Amikor közönségünket új előfizetésre felhívjuk, nem finánciális célok lebegnek szemünk előtt; a mi lapunknak még csak másodlagosan sem az a célja, hogy bárkinek is anyagi hasznot hozzon. A mi célunk azonos azzal az ideális céllal, melyet a laptulajdonos, a függetlenségi párt maga elé tűzött és e cél: a függetlenségi eszme ápolása, terjesztése, erősítése.

Az ezen cél által megszabott kereteken belül rendületlenül a legradikálisabb szabadelvűség elveit szolgáljuk; kormánytól, hatóságoktól és egyes emberektől függetlenül küzdünk a megállás nélkül való haladásért.

A politikai irányu tevékenységünk mellett, áthatva attól a nemes feladattól, mely a magyar sajtóra hárul, kulturmissziót is akarunk teljesíteni, legfőbb gondoskodásunk tárgyát képezvén lapunk irodalmi nivójának megőrzése.

Ezekhez a nemes célokhoz kérjük az olvasó közönség támogatását!

Lapunk előfizetési ára:

Egész évre	10 K — f.
Félévre	5 K — f.
Negyedévre	3 K — f.

„A Bácsmegyei Függetlenség”
kiadóhivatala.

A Zombori Troubadourok estélye.

1909. február 13.

Már csak három nap választ el bennünket attól a fényes és minden tekintetben páratlanul igérkező estélytől, melyet troubadourjaink a vármegye palota termeiben rendeznek. Az előjelekből s városunk, meg a vidék közönségének érdeklődéséből következtetve, ez a mulatság felül fogja mulni mindazokat a mulatságokat, melyeket az utóbbi években városunkban rendeztek s fényes bizonyítéka lesz annak, hogy a rendező troubadour egyesületnek nagy reményekre jogosító jövője van.

Nines egy éve sem, hogy egypár lelkes, bohém fiatal ember megalakította a zombori troubadourok egyesületét s ime ma már közel 300 tagot számlál dísz, pártoló, rendes és a működő tagokból. Az egyesület vezetőségének életrelvélését s lelkes buzgalmát mi sem bizonyítja jobban azon körülménynél, hogy ezen rövid pár hónap alatt is nemcsak városunk, de a vidék nagyközönségének is legnagyobb foku szimpatiaját és rokonszenvét sikerült megnyerniök.

S ezt a jóakaratu támogatást meg is érdemlik troubadourjaink. Ezzel az első be-

mutatkozásukkal olyat produkálnak, amit nem egy ilyen fiatal, de évek hosszú sora óta fennálló s működő más egyetek sem volnának képesek utánozni.

Fáradságos munkájuknak, lelkes buzgalomnak s lankadatlan törekvésüknek legszebb jutalma lesz az a tudat, hogy sikerült a nagyközönség támogatását, rokonszenvét megnyerniök s az a biztató kezdet, mely jövőjükhöz s további működésükhöz reményt, erőt és kedvet adhat.

Multkori számunkban részletesen beszámoltunk az előkészületekről, most még csak azt emlíjük fel, hogy dr. Zátanyi Dezsőnek ez alkalomra írt „Troubadour” esárdását a rendezőség kinyomatta s az estélyen 1 koronáért fogja árusítani, melynek tiszta jövedelmét szintén a jótékony célra fogja fordítani.

Itt közöljük az eddigi felülfizetéseket: Fernbach Péter 200 kor., Falcione Nándor 50 kor., Molnár Károly 50 kor., Fellner Frigyes (Budapest) 20 kor., özv. Fernbach Antalné 20 kor., Henneberg Sándor 20 kor., Szondy Mátyás 20 kor., Fernbach János 20 kor., dr. Margalits Ede 20 kor., Pasztrovits János 20 kor., Lelbach Antal 10 kor., Lelbach János 10 kor., Matkovits Béla 10 kor., gróf Chottek Rezső 10 kor., özv. Fernbach Bálintné 10 kor., Szemző Gyula 7 kor., Szilágyi Mór 5 kor., dr. Gombos Ignác 5 kor., dr. Mayer Nándor 5 kor., Margalits Izabella 5 kor., dr. Filep Gyuláné (Kolozsvár) 5 kor., Kollár Győző (Szent-Lőrinc) 5 kor., Zombory Lajosné 4 kor., Szondy Alajos (Hird) 3 kor., Bidló Antal 3 kor., Ratkó Zsigmond 3 kor., Krizmanits Imre 3 kor., Kohut Henrik 2 kor., dr. Agyics János 2 kor., Karnász Kálmáné 2 kor., Gyurisits György 2 kor., Veszelinovits Milorád 2 kor., Veszeloovszky István 2 kor., Weidinger Lajosné 2 kor., Józits Gyula 2 kor., Listyevits Titusz 2 kor., Temunovits Józsefné 2 kor., X. Y. 1 kor., N. N. 1 kor., Müller Béláné 1 kor., Matzitz Gusztávné 1 kor., Orehoja Sándorné 1 kor., özv. Zsámbokréthly Ágostonné 1 kor.

H I R E K.

Pénzügyi kinevezések. A pénzügyminiszter Essigmann Károly, Tárr Antal, Zoltományi Mihály és Popovits Mirkó zombori számvizsgálókat pénzügyi számtanácsosokká, Ábrahám Győző, Kereher Károly zombori pénzügyi számlellenőröket, Ábrahám Szilveszter, Kohut Kálmán, Marschall Béla, Thész Gyula zombori, Szabados Károly óbecsei, Dullmann Ferenc hódsgai, Trischler Gyula zombori, Lónyai József bajai, Kamenitzky Sándor újvidéki, Gallé Ádám és Schwartz József zombori pénzügyi számlellenőröket pénzügyi számvizsgálókká nevezte ki.

Kirendelés. Az igazságügyminiszter dr. Tomcsányi Sándor bajai gyakorló ügyvédet a szabadkai ügyészség kerületébe ügyészségi megbízottul rendelte ki.

Miniszteri elismerés. A m. kir. belügyminiszter dr. Gottlieb Ede esantavéri orvost abból az alkalomból, hogy az ottani esend-orséget már 26 év óta ingyen gyógykezeli, elismerésül dícsérő oklevéllel tüntette ki.

Kinevezés. A m. kir. belügyminiszter dr. Thim József apatini járásorvost és tb. megyei főorvost az országos közegészségi tanács rendkívüli tagjává további hat év tartamára újból kinevezte.

Új aljegyző. Az üresedésben volt bajsai községi aljegyzői állásra egyhangulag Berkes János választott meg.

Eljegyzés. Győri Félix, a bajavidéki takarékpénztár főkönyvvezetője eljegyezte Ziegler Rózsikát Mitrovicán.

Adomány. D u n g y e r s z k y Gedeon dunacsébi földbirtokos a „Magyarországi Munkások Rokkant- és Nyugdíjgyűlése” dunacsébi fiókjának a helyi különalap gyarapítására 50 koronát rendelt uradalmi pénztárából a helyi igazgatóságnak folyósítani. A nemes tettért az igazgatóság ez uton is úgy a maga, mint a tagok nevében is őszinte, hálás köszönetet mond.

Kinevezés. A zombori m. kir. pénzügyigazgatóság kinevezte Hezser Gyula munkácsi hegyvidéki kirendeltségi díjnokot díjtalan adóhivatali gyakornokká a hódsgai m. kir. adóhivatalhoz.

Kinevezés. K v a n d u k Ferenc az érseki hatóság által szondi tanítóvá nevezetett ki.

Halálozás. K u m e r k r a m e r András helybeli polgártársunkat és nejét született Bábits Annát súlyos gyász érte. Leánygyermekük, Matild, aki alig érte meg a tizenötödik tavaszt, folyó hó 6-án meghalt. Temetése tegnap délután négy órakor ment végbe a közönség nagy részvéte mellett.

Cipész tanfolyam. A budapesti technológiai iparmuzeum cipészeink részére 4 heti kurzust rendezett a mintavágás és egyéb cipész-tudomány elsajátítása és tovább fejlesztése céljából. A kurzust folyó hó 7-én megtartott vizsgával fejezték be, mely alkalommal a résztvevők kiállítás rendeztek. Csinos rajzok és szép minták tanuskodnak, hogy a tanfolyam sikerrel járt. Szép rajzokat mutattak be Klemm József, Lauer Károly és Weil Miksa. Többen kész cipőáruval is bemutatották, hogy az elméletileg elsajátított tudományukat gyakorlatilag is tudják értékesíteni. Nagyobb számú cipőt különösen Weil Miksa mutatott be, akinek sikerült láböntvénye is ki volt állítva. Most legalább reményünk lehet, hogy kevesebb lesz a tyukszem. Feltűnést kellett Weil Miksának ugynevezett „kollektív mágnás” mintagyűjteménye. A vizsgát és kiállítást este sikerült mulatság fejezte be.

Küldöttség a veprődi községi orvosnál. Veprődről írja tudósítónk: Február hó 4-én dr. Faller Alajos községi jegyző vezetése alatt 137 tagú küldöttség jelent meg községünk közszertetben álló orvosának, dr. Szauer Károlynak lakásán, hogy őt községünkben való további megmaradásra bírja, a szilbereki orvosi állásra beadott kérvényét pedig megmost, a tizenkettedik órában vonja vissza. Dr. Faller szívből fakadó szavakban adta elő a polgárság kérelmét és különösen kiemelte azt a ténylet, hogy dr. Szauer Károly 13 évi ittműködése alatt a polgárság minden rétegének a szeretetét kiérdemelte. A remek szónoklat hatása alatt minden jelenlevő szemébe könnyek tödultak: a hála, a szeretet őszinte könyei. Dr. Szauer könyek között, remegő hangon hálás köszönetet mondott a szeretet és ragaszkodás ily spontán megnyilatkozásáért, de a küldöttség legnagyobb sajnálatára ki jelentette, hogy ittmaradását nem ígérheti. A küldöttség szétoszlása után jött a hír, hogy dr. Szauer Károlyt 7 pályázó közül Szilbereken községi orvossá megválasztották. Községünk lakossága még bizik, hogy népszerű orvosunk megváltoztatja elhatározását. De ha eltávozik községünkben, kívánjuk, hogy Isten áldása kísérje emberbaráti működését és vigye el magával csekély hála fejében valamennyi becsületesen és őszintén szeretni tudó polgártársának elismerését és a szegények halálját.

Adományok. A zombori jótékony magyar nőegyletnek, szegény iskolás gyermekek felruházására újabban Szemző Istvánné urnó 10 kor. és egy magát megnevezni nem akaró jötevő szintén 10 koronát adományozott. Az Export-gőzmalom az egylet szegényei közt való kiosztás végett 270 kg. lisztet ajándékozott. Ezen adományokért az egylet nevében hálás köszönetet mond Wundszám Ida, a magyar nőegylet elnöke.

Halálozás. Flesch Zsigmondné szül. Binhak Malvin folyó hó 5-én életének 32-ik, házasságának 12-ik évében Zomborban meghalt. Temetése vasárnap délután nagy részvét mellett ment végbe. Az elhunytat férjén kívül két kis árvája siratja.

Helyreigazítás. Abba a kimutatásba, amelyet lapunk legutóbbi számában a troubadourok estélyére szóló jegyek megváltása címen befolyt összegekről közöltünk, sajtóhiba került. Az egyik 10 koronás összeget ugyanis nem Zsubory Lajosné, hanem Zombory Lajosné adta. Ezt ezennel helyreigazítjuk.

A vivóestély. A vivósportnak zombori hívei szombaton este pompásan sikerült vivóestélyt rendeztek a detolaszországi földrengés károsultjai javára. A vivóestély az általunk már közölt program szerint folyt le. A megjelent nagyszámu és előkelő közönségnek igen niveau-s sportélvezetben volt része. A vivóestélyt reggelig tartó tánemulatság fejezte be. A jelenvolt hölgyek névsora a következő: dr. Bruck Arminné, dr. Csernyus Pálné, dr. Donoszlovits Vilmosné, Donoszlovits Erika, Falchetto Ettorené, dr. Feles Adolfné, dr. Frank Mihályné, Fischer Lajosné, dr. Gaál Istvánné, Gehring Edéné, Gehring Lenke és Mici, dr. Grüner Fülöpné, Halm Ervinné, Husvéth Mariska, Illin Dezsóné, Karácson Gyuláné, Karácson Olga, Kemény Simonné, Kende Ignácné, Kirchner Károlyné, Kirchner Madién, Kozma Lászlóné, Kozma Piri, Kohut Kálmánné, dr. Németh Arthurné, Popovits Sebóné, Popovits Katica és Olga, Predragovits Konstantinné, Preszly Jánosné, Preszly Nellie, Ratkó Zsigáné, Ratkó Baby, Rittinger Antalné, Salgó Lászlóné, Scherer Rezsóné, Schlieszer Sándorné, dr. Strasser Lajosné, Strasser Leona és Margit, Strohmayer Józsefné, Szaich Irma, Szücs Ervinné, Wamoscher Aronné, Weidinger Lajosné és Werner Hugóné.

Az italmérségi illetékek tárgyalása. A zombori m. kir. pénzügyigazgatóság közli, hogy az állami italmérségi jövedékről szóló 1899. XXV. t. c. 17. §-a értelmében az italmérségi illetéket Zombor város területére másodfokban megállapítani hivatott italmérségi illeték felszámolási bizottság az 1909—1911. évi kivetési időszakra vonatkozó tárgyalását Zomborban 1909. évi március hó 16., 17., 18. napjain délután 2¹/₂ órakor a városházán fogja megtartani.

Jegyzőválasztás. A Grosser Lajos halálával megüresedett béregi jegyzői állást múlt hó 28-án töltötték be. Egyhangulag Drégely Antal eddigi helyettes jegyző választott meg.

Műkedvelői előadás. A bezdáni kath. legényegylet folyó hó 13-án táncéval egybekötött műkedvelői előadást rendez a következő műsorral: 1. Népdal-egyveleg, éneklő az egyesületi dalárda. 2. A csók. Monológ, írta Pásztor M. Előadja Pötz Erzsike. 3. A két szerecsen. Bohózat 1 felvonásban, fordította Brach József. Előadják: Lukits Sándor, Pfaff Mihály, Kleics Mátyás és Vörös Gyula. 4. Egy baleset. Dialóg, írta Gabányi. Előadják: Pfaff Lajos és Matiasz Katica. 5. Az orr. Monológ, írta Peterdi. Előadja Horvát János. 6. Az esernyő. Vígjáték 1 felvonásban, fordította Csiky Gergely. Előadják: Haba Lajos, Pinkert Mariska, Horvath János, Jäger Teruska, Kleics Mátyás, Nyári Rózika és Tallosi Mariska.

Bál Csonoplyán. A csonoplyai függetlenségi és 48-as kör folyó hó 7-én este fényesen sikerült bált tartott, amelyen a szép számban megjelent vendégek a legjobb hangulatban kora reggelig együtt voltak. A jelenvoltak névsorát imitt közöljük: Ábrágyi Vincéné, Bognicsár Györgyné, ifj. Bodonyi Jánosné, id. Bodonyi Jánosné, Danninger Györgyné, Dóbi Jánosné, ifj. Dóbi Jánosné, Dóbi Antalné, Dóbi Andrásné, Dzsinitz Antalné, Farkas Károlyné, Farkas Pálné, Földesdi Istvánné, Galacz Istvánné Gyurkovits Antalné, Gyurkovits Mártonné, Gyurkovits Jenőné, Hertl Mihályné, Hippich Istvánné, Jokovits Mladenné, Kemmer Peterné, Krizsán Ferencné, Krizsán Mihályné, Krizsán Jánosné, Krizsán Andrásné, Lengyel Józsefné, Mokus Jánosné, Németh Ignácné, Pálity Antalné, Rupek Lőrincné, Szuhomély Mihályné, Varga Istváné, Visinka Andrásné.

Eljegyzés. Dr. Vujics Sándor zombori ügyvéd eljegyezte Joczits Zsófikát Ujvidéken.

Téli előadás. Mult vasárnap volt a kath. legényegylet e nemű utolsó előadása változatos és érdekes műsorral. Az előadást Knézy Mariska cimbalomjátéka vezette be, ki a lejátszott műdarabokban mint gyakorlott művész, a magyar dalok előadásában pedig mint könnyűvérű cigánymuzikus mutatkozott be először a legényegylet közönségének. Élvezetes játékát sok taps kísérte. Ezután Mészáros Béla káplán ült a felolvasó asztalhoz, hogy megtartsa a „szociális kérdés megoldásának anyagi és szellemi eszköze”-ről szóló előadását. A felhozott tapasztalati igazságok végső következtetéseként felállítja a tételt, hogy a szociális kérdés teljes megoldásának anyagi eszközei a gyárak nemzeti rendszabályozása a keresztény szocializmus programja és a boldog emlékü munkáspápa XIII. Leó ama világmegváltó elve alapján, hogy minél több munkáskezet tesznek feleslegessé az egyes gyárak, annál több munkásnak kell ott alkalmazást nyernie s kenyerét megkeresnie; szellemi eszközei meg: az elő hitnek megújítása s a nagy szociális jelentőségű isteni és egyházi parancsoknak fontos betartása és pedig a most uralkodó X. Pius pápa ama apostoli elve alapján, hogy mindent megújítani Krisztusban! A minden tekintetben sikerült előadást Horn Mihály egyesületi tag szavalata fejezte be, kinek jó szavaltó érzéke az iskolaszavaltók színvonalán magasán felülemelkedett. Az egyesület a megszakított téli előadások fonalát nagy hőjt első vasárnapján újból felveszi.

Bíróválasztás Palonán. Palona községben a napokban bíróválasztás volt. A lekötött Vinkovics Vinkó helyébe szótöbbséggel Úveges Mátyást választották meg községi bírónak.

A zombori vasutasok táncestélye. Mint előre látható volt, a zombori vasutasok február 6-iki táncestélye fényesen sikerült. A polgári kaszinó tágas helyiségei zsúfolásig megteltek mulatni vágyó közönséggel. Forró hangulat, fesztelen jókedv jellemezte ezt a mulatságot, mely méltán sorakozik az idei farsang legsikerültebb táncestélyei közé. A mulatságon jelen voltak névsora a következő: **Asszonyok:** Dr. Berkes Zsigmondné, Barbiner Mihályné, Bauer Jakabné, Böresök Jánosné, Csuvardics Mihályné, Brankov Milorádné, Belanyi Béláné, öz. Csányi Istvánné, Csik Istvánné, Diek Ferencné, Friedmann Ignácné, Fischer Béláné, Ferenczy Istvánné, Farsang Györgyné, Grünberger Bertalánné, Horváth Józsefné, Horváth Györgyné (Ujszívác), Graics Antalné, Jovánovics Elekné, Kovács Gaspárné, (Temerin), Krizsák Istvánné, Kékessy Edéné, Kis Lajosné, Lukity Lázárné, Lukács Sándorné, Módesz Jánosné, Mity Istvánné, Naesa Béláné, Naesa Tamásné, Nemescsányi Sándorné, Onódi Józsefné, Pelgrund Károlyné, Porgrün Károlyné, Pallos Rezsóné, Pálffy Károlyné, Rékly Mártonné, Peres Béláné, Reil Lajosné, Stefkó Mihályné, Smereka Manóné, Stanisics Milánné, Sánta Mihályné, Varga Ferencné, Wancsek Béláné, Vidákovics Józsefné stb. **Leányok:** Bauer Aranka, Csik Mariska (Szeged), Csongor Aranka, Csányi Ilona, Csuvardics Annuska, Fischer Teruska és Nellike, Frank Erzsike, Friedmann Hedvig, Gruics Katica, Habram Mariska, Honka, Rózika és Ibolyka, Horváth Mariska (Ujszívác), Ivencz Mariska (Sztapár), Jovánovics Hajnalka, Lukics Viktória, Kovács Vikica (Temerin), Kaufmann Klárka, Krizsák Juliska, Muits Etelka, Naesa Erzsike, Rónai Mariska, Peres Jolán, Stefkó Erzsike, Stefkó Mariska, Sugár Erzsé, Smereka Gizella és Teruska, Ulrich Mariska, Wallner Ilona, Varga Mariska, Vajas Mariska, (Szeged), Vidákovics Ilonka, Zdaril Vilma stb.

Érdekes lelet Verbászon. Verbászon a régi zsilipet elbontották, hogy újjal cseréljék föl. A bontási munkálat során megtalálták az alapban elhelyezett emlékiratot, amely 1794. évről szól. Az az érdekes, hogy az irat nem papírra, nem pergamenra, hanem ezüst lapra van vésvé. Az emlékirat szövege latin. Ezt az ezüst lapot most az újra épült zsilip alapzata ismét elhelyezik, de melléje tesznek ugyanoly nagyságu ezüst lapot, amelyen a mai események lesznek megörökítve.

Egy dalárda jubileuma. Az apatini dalárda a napokban ünnepli fennállásának 50 éves évfordulóját. A dalárda képviselőiben Rapp András dr. elnök, Rapp Márton alelnök és Piry Antal választmányi tag bemennek Zomborba és felkerik Fernbach Károly főispánt és a főispán édesanyját, aki a dalárda zászlóanyja, hogy a jubileumi ünnepély fényét személyes jelenlétükkel emeljék.

A kalocsai érsek s a zombori alkoholellenes szövetség. Dr. Városy Gyula kalocsa-bácsi érsek február hó 3-iki kelettel a következő levelet intézte a zombori alkoholellenes szövetség elnökségéhez: „Közgyűlések alkalmából kifejezett szives üdvözlőket ösztönözök köszönöm s önmegtagadó, erényes működésökhöz Isten bőséges áldását kívánom azon hő óhajjal, báresak ezen egyesület tevékenysége az alkohol szerencsétlen áldozatainak számát minél inkább csökkentené s a józan, értékes férfiak sorait növelné.” Az apostoli lelkületű egyházfejedelem meleghangú levele és érdeklődése széles körben nagy lelkesedést keltett s úgy hisszük, hogy nagyban hozzá fog járulni a szövetség jövőendő felvirágzásához.

Köszönet. A zombori takarékpénztárnak az adományozott száz koronáért a zombori kath. legényegylet előjárósága ez uton is hálás köszönetet mond.

Iparosok tanulmányútja. Azon iparos mesterek, segédek, iparossegéd nők, tanoncok, kik a budapesti m. kir. technológiai muzeum kisipari szerszám és gépkiallítását a kereskedelemügyi m. kir. miniszter által nyújtott, oda és vissza szóló féláru vasúti jegy igénybevitelével megtekinteni óhajtják, forduljanak Szendrényi Géza műbutor-asztaloshoz (Zombor, Rákóczi-ut 45. sz. alá), ki a rendelkezésre bocsájtott 20 személyre szóló és féláru jegyre jogosító igazolványt, ha a jelentkezők huszan lesznek, rendelkezésükre bocsájtja. Ugyanó kívánatra felvilágosítással szolgál.

Felolvasás. A csonoplyai függetlenségi kör más politikai egyletektől eltérően, tagjai ismeretének bővítéséről is gondoskodik. Minden szombaton felolvasást rendez a tudományok minden ágából. Folyó hó 6-án este meghívására a zombori „Akarat” antialkoholista páholy egy tagja az antialkoholizmusról tartott előadást s ha az előjelek nem csalnak, biztató eredménnyel, amennyiben többen kijelentették, hogy a teljes abstinenciát megfogadják.

Gyászhir. Tyepliczky Janka folyó évi február hó 3-án életének 36-ik évében Zomborban meghalt. Földi maradványait folyó hó 15-én nagy részvét mellett helyezték örök nyugalomra.

Nyugdíjba. Mihályi Sándor óbecsei községi jegyző megrongált egészségére való tekintettel a vármegye alispánjához beadta nyugdíjaztatása iránti kérelmét.

Nagy idők tanuja. Denk Emil nyug. telekkönyvvezető, 1848-49-iki honvéddandárny folyó hó 8-án életének 78-ik évében rövid szenvedés után Zomborban elhunyt.

Érsekünk az olaszokért. Dr. Városy Gyula kalocsai érsek egyházmegyei papságához és híveihez lelkes hangú körlevelet intézett, amelyben az olaszországi földrengés által sújtott szerencsétlenek javára adományt kér s egyúttal felhatalmazza a plébánosokat, hogy ezen emberbaráti célra a templomokban kiteendő perselylyel vagy gyűjtéssel adományt fogadjanak el a hívektől.

Az első palonai segélyszövevények február hó 2-án tartotta meg rendes évi közgyűlését. Ezen a gyűlésen választás is volt, melynek eredménye a következő: igazgató lett Úveges Mátyás, aligazgató Stumpf Dániel, igazgatósági tagok: Stoltz Henrik, Úveges György, Rehlinger József, Teuchmann János, Fink Bálint, Terzics Vinkó, Kavedzsich István és Noel Lőrinc.

Dalestély. A tiszakálmánfalvi kath. kör dalárda folyó hó 2-án rendezte első dalestélyét a Hoffman-fele nagyvendéglőben. A kezdő dalárdisták az előadott énekszámokat jól énekeltek. A szépszámu közönség azután tánca maradt együtt, amely a legjobb kedvben a hajnali órákig tartott.

Esküvő. Árpády József antalfalvai járásbírói irnok folyó hó 3-án esküdtött örök hűséget özv. Neszt Jakabné leányának, Micikének Kulán.

Nyugtázás. A bezdáni ipartestület által mult hó 30-án tartott jótékony célú táncmulatság alkalmával felülfizetni sziveskedtek a következők: Meszner István 9 kor., idb. Csirszka Konrád 4 kor., Dobos Ferenc 3 kor., Kuzmann Miklós, ifj. Csirszka Konrád, dr. Kovács Lajos, Samarjai Béla, dr. Gál Dávid, Bosnyák János jegyző, Bikitzky Tamás (Monostorszeg) 2—2 kor., Pravgyik Antalné (Kisköszeg), Varga József, Turkovits András, ifj. Schmidt János, Fuderer Gyula, Loschitz Dániel, Benedek József 1—1 kor., Spitzer Sándor, Major Péter 50—50 fil., Libis Péter 40 fil., Man Ferenc, Herman Márton, Stefan János 30—30 fil., Braun József 20 fillér. — A jöszivü adakozóknak ez uton mond hálás köszönetet az ipartestület elnöksége.

Javíthatatlan. Vasárnap reggel kísértébe a csonoplyai esendőség Homoköczi Jánost, aki összesen 24 évig lakója volt a fegyházknak. Most is összelopott tollseprűt, subát, puskát, sonkát s más egyéb kezeügyébe került dolgot.

Betörés. Volkmann József és felesége ujvidéki lakosok a mult napokban a vig farsang napjait felhasználva egy kis bálozásra. El is mentek és a legjobb kedélyhangulatban töltötték el az éjszakát. Virradatkor hazafelé tartottak és midőn lakásukba értek, az egész szobát felforgatva találták. Volkmann, hogy az egész pénzt el ne költse, lakásán a szalmazsákba 44 koronát elrejtett, de bizony ennek is hűlt helye lett. Feljelentés folytán a rendőrségnek sikerült a tettest Rohacs Pál kőműves személyében elfogni. Letartóztatták.

A leány miatt. Vasárnap délután Bácsalmáson egyik korezmában vígan táncoltak a legények meg a leányok, csak Kovács János nem táncolt, mert az ideálja nem vele, hanem vetélytársával, Sztuparics Józseffel ment táncolni. Kovács boszut forralt és este felé, amikor Sztuparics haza felé ment a bálból, megtámadta és a hasába szurta a bicskáját. A szerencsétlen embert halálos sérülésével a szabadkai kórházba szállították, a gyilkost pedig a esendőség letartóztatta.

HIRDETÉSEK.

Ügyvédi irnoknak

ajánlkozik fiatalember, ki hasonló irodában már működött, a magyar és német, valamint kevésbé a szerb nyelvet bírja.

„Irnok“ jelige alatt posterestante Ujvidék. 48—1

Értesítés.

Alulírott értesitem a nagydémű közönséget, hogy az eddig fenállott

Angyal, Bernhardt és Pfeiffer-féle építési vállalati iroda

feloszlott s így lakásomon:

Árok-utca 12. sz. alatt

állok az építendő közönség rendelkezésére. Kiváló tisztelettel

Pfeiffer Fülöp,

építési vállalkozó. 44—5—2

216. szám. 1909.

Arverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a zombori kir. járásbíró 1908. évi V. 333/6 számú végzése következtében dr. Szilágyi Károly zombori ügyvéd által képviselt Fuchs és Klein mohácsi lakosok javára 285 kor. 24 fil. s járulékaik erejéig 1909. évi január hó 5-én foganatosított kielégítési végrehajtás útján felülfoglalt és 2940 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: butor és zongora nyilvános árverésen eladottnak.

Mely árverésnek a zombori kir. járásbíró 1908. évi V. 333/7. sz. végzése folytán 285 kor. 24 fil. tőkekövetelés, ennek 1907. évi december 1. s napjától járó 6% kamatai és eddig összesen 80 kor. 70 fillérben bíróilag már megállapított költségek erejéig Zomborban Erzsébet-körut 21 leendő eszközlésére 1909. évi február hó 19-ik napjának délelőtti 8¹/₂ órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Zomborban, 1909. évi január hó 27. én.

Styrum Mór,

kir. bir. végrehajtó.

45—1

Aki szereti a

gyomrát és egészségét,

igyon Mátyás király asztalán is fel-

szolgált valódi 10—10

rácürmöst,

melyet olcsóságánál fogva mindenki 524—10—10 beszerezhet

Sztankovits Lázár

kereskedőtől, Sztapár (Bács-Bodrog m.).

Két pezsgős üveg ára 3 kor.

Két kisebb „ „ 2 kor.

bérmentve szállítva bárhová,

199. szám. 1909

Arverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a budapesti VI. ker. kir. járásbíró 1908. évi Sp. VI. 2871. számú végzése következtében dr. Sós Ernő budapesti ügyvéd által képviselt Brückl Ferenc westrumi cég javára 789 kor. és járulékaik erejéig 1908. évi július hó 22. én foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 2300 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: 4 lóra való szerszám és 3 drb. ló nyilvános árverésen eladottnak.

Mely árverésnek a zombori kir. járásbíró 1908. évi V. 1577/4. sz. végzése folytán 789 korona tőkekövetelés, ennek 1906. évi december hó 31. napjától járó 5% kamatai és eddig összesen 141 kor. 80 fillérben bíróilag már megállapított költségek erejéig Zomborban Eötvös József körut 25. szám a. leendő eszközlésére 1909. évi február hó 19-ik napjának délelőtti 10¹/₂ órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

Zombor, 1909. évi január hó 25. én.

Styrum Mór,

kir. bir. végrehajtó.

46—1

763/1909. kig. szám.

Pályázati hirdetmény.

Az üresedésben levő moholi (Bács-Bodrog vármegye) községi II-od orvosi állásra ezennel pályázatot hirdetek.

Az állással egybekötött javadalom:

1. Az 1908. évi XXXVIII. t. c. értelmében 1400 (egyezer-négyszáz) korona törzsfizetés.

2. Az 1908. évi XXXVIII. t. c. értelmében a vármegyei törvényhatóság által megállapítandó lakáspénz, látogatási, rendelési, távolsági, műteti díjak.

Felhivom mindazon orvostudorokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy az 1908. évi XXXVIII. t. c. 7. §-ában előírt rendelkezéshez képest magyar állampolgárságukat igazolva az ország területén orvosi gyakorlatra jogosító oklevelüket hozzám szabályszerű pályázati kérvény mellett **1909. évi március hó 14-ig** nyújtsák be, mert a későbbben érkezőket nem fogom figyelembe venni.

Tájékoztul megjegyzem, hogy a községnek 10,000 lakosa van, magyarok és szerbek. Van vasuti állomás és gyógyszerár.

A választás napját később fogom meghatározni.

Zenta, 1909. február hó 6. án.

Sztrilich,

járási főszolgabíró.

47—3—1

Hirdetések felvételnek

☒ a legolcsóbb árak mellett ☒

LAPUNK KIADÓHIVATALÁBAN

Erzsébet-körut 13. sz. alatt.

A magyar újságírás szenzációi!!

A NAP

A magyar közönség legkedvesebb lapja!

A 48-as eszmény és a magyar nemzeti törekvések egyetlen hű és kérélhetetlen szószólója.

Főszerkesztő: Főmunkatárs:

BRAUN SÁNDOR LENGYEL ZOLTÁN

Naponként 125,000 példány!

Egy szám: 2 krajcár.

A NAP előfizetési ára:

Egész évre 16 K — f. Negyedévre 4 K — f.

Félévre — 8 K — f. Egy hónapra 1 K 40 f.

FIDIBUSZ

A legkitünőbb magyar élclap!!!

Páratlan népszerűség!!

Remek szöveg. Pompás képek!

o o Mesésen olcsó! o o

Egy szám 5 krajcár.

A FIDIBUSZ előfizetési ára:

Egész évre . . . 6 K — f.

Félévre . . . . . 3 K — f.

Negyedévre . . . 1 K 50 f.

Egy hónapra . . — K 50 f.

Aki a „FIDIBUSZ“-ra legalább egy félévre előfizet, ingyen kapja a diszes „FIDIBUSZ - NAPTÁR“-t.

Mutatványszámokat küld a kiadóhivatal:

- BUDAPEST, Rökk Szilárd-utca 9. -